

Kritikk er ikke nok til å lukke møte

Kommunal Rapport 19.03.2018

Møter kan ikke lukkes bare fordi kommunen utsettes for kritikk, påpeker jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Folkevalgte kan ikke pålegges taushetsplikt om det som skjer i et lukket møte, utover det som allerede følger av taushetsplikten.

SPØRSMÅL: Ved konstituerende kommunestyremøte ble det vedtatt et «Reglement for folkevalgte organer». Her er en bestemmelse om «Etiske prinsipper for folkevalgte organer». I denne er det blant annet fastslått at:

«Negativ omtale av kommunale avdelinger og ansatte skjer i lukket møte.»

Jeg opplever dette kravet som problematisk. Som folkevalgt mener jeg å måtte kunne uttale meg slik jeg ønsker, dog med respekt for medmennesker. Er dette kravet «lovlig», og må en folkevalgt følge et slikt krav? Det kan da ikke være slik at all kritikk skal foregå i det lukkede rom. Føler dette er et forsøk på knebling. Hva mener du om dette?

SVAR: Det kan være forståelig at administrasjonen og politisk ledelse ønsker at slik kritikk skjer i lukket møte, men et slikt krav kan det ikke stilles til de folkevalgte.

For det første vil det at en avdeling eller tjenestemann kritiseres, ikke være lovlig grunn til å lukke møtet så lenge slik kritikk framsettes i forbindelse med en sak der ikke tjenestemannens eget tilsetningsforhold er tema. Først hvis det er tale en sak om tjenestemessige reaksjoner overfor vedkommende, kan og skal møtet lukkes, se kommuneloven § 31, nr. 3, som fastsetter at møte skal lukkes når man behandler «*sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold*».

Og for det andre kan folkevalgte ikke pålegges taushetsplikt om det som skjer i et lukket møte, utover det som allerede følger av taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13.

Det betyr at det eneste de folkevalgte ikke kan referere fra en slik sak, i praksis vil være det som måtte framkomme om tjenestemannens rent personlige forhold, ikke det som angår hennes utførelse av sine arbeidsoppgaver for kommunen.

En annen sak er det kan gi god mening å si noe om at kritikk av enkelte tilsatte i kommunen bør være saklig og i høviske former, og minne de folkevalgte om at det ikke alltid er en god idé å skyte på pianisten når man ikke liker melodien. Men dette må ha form av en etisk formaning, og det må ikke formuleres slik at de kan gi inntrykk av at det er en rettslig plikt.